

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **V. H. N.**, zastoupen Mgr. Martinou Sklenskou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2025, č. j. OAM-77/ZA-ZA11-HA06-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025, č. j. 19 Az 7/2025 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Žalobce pochází z Vietnamu a na území České republiky přicestoval bez povolení v prosinci 2024. O udělení mezinárodní ochrany požádal v lednu 2025 s cílem vydělat zde peníze, neboť v Maďarsku, kde od října 2023 legálně pracoval, byly jeho příjmy na splácení dluhů nízké. Žalobce uvedl, že se obává návratu do vlasti, neboť má velké dluhy a s tím související strach z věřitelů. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), protože žalobce uvedl pouze ekonomické důvody.

[2] Městský soud v Praze následnou žalobu zamítl napadeným rozsudkem. Žalobce totiž v žádosti uváděl pouze ekonomické důvody a nesdělil, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma v podobě ponižujícího či nelidského zacházení. Nesplnil tak podmínky dané zákonem o azylu. Žalovaný podle městského soudu správně vyhodnotil, že problémy, kterých se žalobce ve vlasti obává, nesouvisí s žádným azylovým důvodem, a správně dospěl k závěru, že byly splněny obě podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné. Žalobce netvrdil ve správním řízení žádné azylově relevantní důvody podle § 12 zákona

o azylu. Nesplňoval ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[3] Městský soud rovněž uzavřel, že žalobní tvrzení jsou obecná, neurčitá, zcela nová a rozcházejí se s informacemi sdělenými správním orgánům. Ve správním řízení totiž žalobce nezmiňoval ani pronásledování státními orgány, ani konkrétní obavy z násilí, které by na něm věřitelé mohli spáchat, pouze to, že jim bude muset prostředky vrátit. Své obavy z věřitelů přiblížil až v žalobě. Přitom primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, který nejlépe ví, proč svou zemi původu opustil a proč se případně obává návratu. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav, se žalobcem provedl pohovor a shromáždil aktuální informace o situaci ve Vietnamu. Žalobce se navíc nechtěl seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, nevyužil možnost se k nim vyjádřit, ani nenavrhoval jejich doplnění.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel tvrdí, že skutkový stav ve správním řízení nebyl zjištěn bez důvodných pochybností. Zprávy žalovaného o zemi původu považuje za obecné a nedostatečné, neboť neřeší, zda a jak je ve Vietnamu zajištěna ochrana před vymahači dluhů. K tomu stěžovatel uvedl, že orgány činné v trestním řízení sice podněty týkající se lichvářského jednání přijímají, ale poté jim nevěnují pozornost a účinně je neřeší. Závěry žalovaného i městského soudu o možnosti obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány jsou proto podle stěžovatele nepodložené a nezohledňují, jaká je skutečná možnost domoci se účinné ochrany v praxi.

[6] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil obdobné námítky jako v žalobě. K nim se žalovaný již vyjádřil dostatečně. Při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu shromáždil dostatečné podklady a nedopustil se nezákonnosti. Stěžovatel neměl v zemi původu žádné problémy, pouze uváděl, že chce žít na území ČR, pracovat a vydělávat prostředky na splácení dluhu. Existence dluhů vůči soukromým osobám však nepředstavuje azylově relevantní důvod. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě, proto se soud musí zabývat její přijatelností. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) totiž platí, že rozhodoval-li před krajským (městským) soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Podstatný přesah má podobu rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu (usnesení NSS

pokračování

z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; či nověji ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[8] Stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti soudu neuvedl a ani kasační námitky neobsahují důvody, které by mohly založit svým významem podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku městského soudu rovněž neshledal žádná pochybení, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Námitky uplatněné stěžovatelem dostatečně řeší dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu, od které neshledal důvod se v nyní posuzované věci odchýlit.

[9] Napadené rozhodnutí i napadený rozsudek splňují požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost správních i soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS; či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38, body 15 a 16). Z ní vyplývá, že nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud (správní orgán) řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení, nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z uplatněných námitek. Z rozhodnutí žalovaného jsou patrné úvahy, z nichž vycházel, a je seznatelné, z jakých důvodů soud ke svým závěrům dospěl. Městský soud se žalobními námitkami zabýval, na všechny reagoval a z jeho odůvodnění je zjevné, že napadené rozhodnutí přezkoumal. Napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného tak požadavky na přezkoumatelnost splňují.

[10] Městský soud zohlednil všechny tvrzené skutečnosti a nepominul ani stěžovatelova tvrzení o hrozbě pronásledování ze strany státních orgánů a o obavách z násilí, kterého by se na něm mohli dopustit věřitelé. V souladu s judikaturou kasačního soudu však detailně (zejména bod 23 napadeného rozsudku) vysvětlil, že pokud stěžovatel takové obavy ve správním řízení bez ospravedlnitelného důvodu vůbec nevznesl, nelze je zohlednit až v řízení o žalobě (rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32, body 25 a 26; ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 Azs 157/2019 - 24, bod 23; či nověji ze dne 9. 10. 2025, č. j. 1 Azs 91/2025 - 67, bod 24). Žalovaný přitom dle judikatury není povinen domýšlet za žadatele důvody a opatřovat podklady ke skutečnostem, které žadatel neuvedl ve své žádosti o mezinárodní ochranu ani při pohovoru (rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, č. 181/2004 Sb. NSS; ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86; či usnesení NSS ze dne 31. 10. 2024, č. j. 7 Azs 96/2024 - 33, bod 11).

[11] Namítá-li stěžovatel nedostatek skutkových zjištění, také k těmto otázkám existuje rozsáhlá judikatura, s níž je napadený rozsudek v souladu. V řízení o udělení mezinárodní ochrany je to právě žadatel, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro její udělení (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41; či usnesení NSS ze dne 6. 8. 2025, č. j. 22 Azs 56/2025 - 44, bod 10). Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, jež žadatel uvedl jako důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádá (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42; či nověji usnesení NSS ze dne 14. 10. 2025, č. j. 1 Azs 149/2025 - 31, bod 12). Pokud žadatel v řízení před správním orgánem sdělil pouze důvody ekonomické, nemůže v řízení o žalobě, ani o kasační stížnosti účinně namítat, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, pokud nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné. Rovněž při posuzování

této otázky postupoval městský soud v souladu s judikaturou (zejména body 16 a 26 napadeného rozsudku). Věc tak posoudil v souladu se zjištěným skutkovým stavem, se zákonem i judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[12] Nejvyšší správní soud doplňuje, že ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy podle zákona o azylu. Kasační soud se opakovaně zabýval situací vietnamských dlužníků, kteří potřebovali v České republice vydělat peníze na úhradu dluhů; někteří z nich výslovně uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů. Kasační soud přitom jimi podané kasační stížnosti odmítl pro nepřijatelnost (např. usnesení NSS ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020 - 30; ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023 - 31; ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Azs 219/2023 - 32; ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024 - 26; ze dne 19. 2. 2024, č. j. 10 Azs 291/2023 - 39; ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023 - 32; ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024 - 31; ze dne 27. 6. 2025, č. j. 5 Azs 50/2025 - 28; či ze dne 17. 9. 2025, č. j. 2 Azs 143/2025 - 41).

[13] Námitka, že vietnamské státní orgány nejsou ochotny či schopny stěžovateli poskytnout účinnou ochranu, je nepřijatelná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud se nicméně i k této otázce pro úplnost vyjádřil ve svém důkladném odůvodnění (bod 27 napadeného rozsudku). Se zohledněním judikatury kasačního soudu konstatoval, že případné potíže s nestátními subjekty (věřiteli) je třeba řešit primárně prostřednictvím vietnamských státních orgánů, přičemž pouhá subjektivní nedůvěra k těmto orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití státní ochrany. Zároveň upozornil na to, že stěžovatel v zemi původu žádné problémy se státními orgány neměl a ani netvrdil, že by mu tyto orgány nebyly ochotny nebo schopny pomoci.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se městský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, a obdobně usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu

